

Nr 8

Försvarsutskottets betänkande i anledning av motion om anstånd i vissa fall med utbildning inom civilförsvaret och värnpliktsutbildning.

I motionen 1971:686 av fröken Bergström m. fl. har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller

1. att civilförsvarsstyrelsen anmodas ändra föreskrifterna beträffande anstånd med utbildning, så att män, som har omvårdnaden om barn under 16 år, kan få anstånd enligt samma regler som kvinnor,

2. att motsvarande tillämpningsbestämmelser utfärdas för kungörelsen om värnpliktigas tjänstgöring m. m. beträffande anstånd med tjänstgöring.

Gällande bestämmelser

Enligt civilförsvarlagen föreligger civilförsvarsplikt för svensk man och kvinna i åldersintervallet 16 – 65 år. Civilförsvarspliktig som skall ingå i det allmänna civilförsvarets organisation och i verksskydd skall inskrivas. Den som är inskriven får tas i anspråk för utbildning under högst 30, i vissa fall 60 dagar. Inskrivning av kvinna som har omvårdnad av barn under 16 år får enligt föreskrift av civilförsvarsstyrelsen endast ske om kvinnan lämnar sitt medgivande. Anstånd med deltagande i utbildning får meddelas åt tjänstgöringsskyldig som är i tvingande behov av anstånd.

Enligt värnpliktslagen är svensk man värnpliktig i åldersintervallet 18 – 47 år. Inskrivning är obligatorisk. Anstånd med att börja tjänstgöring eller att fullgöra påbörjad tjänstgöring kan beviljas värnpliktig som visar att tjänstgöringen skulle medföra avsevärt avbräck i påbörjade studier eller vålla väsentlig olägenhet i hans arbete eller bereda honom eller nära anhörig till honom väsentliga svårigheter.

Utskottet

Av motionen framgår att yrkandena avser att anståndsmöjligheterna för män som *ensamma* har vårdnaden om barn skall bli desamma som för kvinnor i samma situation.

Utskottet biträder uppfattningen att inom civilförsvaret förutsättningarna för anstånd med inskrivning och utbildning för den som ensam har vårdnaden om barn bör vara desamma för män och kvinnor.

Beträffande värnpliktiga förutsätter utskottet att myndighet som äger besluta om anstånd med tjänstgöring beaktar de svårigheter som kan föreligga för den som ensam har vårdnaden om barn.

Utskottet hemställer

att riksdagen ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört i anledning av motionen 1971:686.

Stockholm den 30 mars 1971

På försvarsutskottets vägnar

PER PETERSSON

Närvarande: herrar Petersson i Gäddvik (m), Gustavsson i Eskilstuna (s), fru Eriksson i Stockholm (s), herrar Gustafsson i Stenkyrka (c), Enskog (fp), Gustafsson i Uddevalla (s), Gustavsson i Ängelholm (s), Pettersson i Kvänum (c), Häll (s), Öhval (fp), Brännström (s), Virgin (m), Pettersson i Lund (s), Glimnér (c) och Gustavsson i Nässjö (s).